Boks 106 • 110 Tórshavn • TLF. 31 63 13 • FAX 35 95 96

3. 026826

26. SEP 2006

26.09.2006

Rættarhjálp Føroya Postboks 339 110 Tórshavn

Att.: Herborg Sloan, ráðgevi

Tórshavn, tann 14. sepmber 2006 J. nr. 2006025

Avgerð

í kærumáli tykkara vegna Hansinu Haraldsen mótvegis Arbeiðsloysisskipanini (ALS)

Kærunevndin hjá ALS viðgjørdi á fundi tann 12. september 2006 kæru tykkara vegna Hansinu Haraldsen, dagfest 28. juni 2006, yvir avgerð hjá ALS, dagfest 13. juni 2006, viðvíkjandi umstøðunum í sambandi við arbeiðsávísing.

Kærunevndin samtykti at staðfesta avgerðina hjá ALS.

Av málinum framgongur, at Postverk Føroya samsvarandi almenna uppritinum, dagfest 5. mai 2006, setti seg í samband við ALS viðvíkjandi ALS farloyvi. Postverkið ynskti at fáa Hansinu sum farloyvisavloysara fyrst í juli 2006. ALS greiddi Postverkinum frá, at um Hansina var inni í skipanini og tøk til ta tíð, so skuldi tað verið í lagi.

Samsvarandi innanhýsis uppritinum, dagfest 16. mai 2006, fekk Hansina arbeiðstilboð við brævi frá ALS, dagfest 16. mai 2006, um møguligt arbeiði á Fiskavirking í Vestmanna. Hansina ringdi til ALS tann 17. mai 2006, har Hansina greiddi frá, at hon skuldi vera avloysari í einum ALS farloyvi hjá Postverkinum, sum byrjaði tann 1. juli 2006. ALS greiddi Hansinu frá, at so leingi farloyvið ikki er skrivliga játtað av ALS, varð Hansina ikki frítikin frá øðrum arbeiðstilboðum. Hansina segði víðari, at ALS kundi ikki forlanga, at hon fór til Vestmanna at arbeiða, tí børnini høvdu bert ansing frá kl. 7.30.

ALS bað eftirfylgjandi Hansinu við brævi, dagfest 18. mai 2006, um eina skrivliga frágreiðing hesum viðvíkjandi.

Hansina svaraði við brævi, dagfest 19. mai 2006, har hon m.a. greiddi frá, at tað vóru tvær grundir til, at hon ikki kundi taka við starvinum. Tann fyrra grundin var, at arbeiðið var í skiftivaktum. Tað kundi hon ikki, tí hon bara hevði ansing til børnini í dagtímunum, tá stovnarnir hjá Tórshavnar kommunu hava opið.

Hin grundin hjá Hansinu fyri ikki at átaka sær ávísta starvi var, at hon longu hevði fingið eitt tilboð um arbeiði frá Postverkinum. Tilboðið fekk hon tann 5. mai 2006 og hon tók av beinanvegin. Sum hon hevði frætt, so hevði Postverkið fingið lovað, at hon skuldi koma at loysa eina av, og tey og hon hildu, at alt nú var í lagi.

Hansina vísir víðari á, at hon metur seg hava hildið sínar skyldur mótvegis ALS, bæði viðvíkjandi barnaansing og hvat viðvíkur at taka av tí arbeiði, hon hevði fingið í boði, nevniliga starvið hjá Postverkinum.

ALS setti seg sambært almenna uppritinum, dagfest 22. mai 2006, eftirfylgjandi í telefonsamband við Hansinu fyri at fáa greiðu á, um hon hevði fingið játtað arbeiðið á Postverkinum av ALS. Hon segði, at hon hevði fingið at vita frá Postverkinum, at hon var sett í farloyvisstarvið á Postverkinum. ALS upplýsti henni, at hon ikki hevði fingið arbeiðið á Postverkinum frá ALS, og at tað er ALS, sum tekur avgerð í slíkum málum um farloyvi verður játtað ella ikki.

ALS sendi eftirfylgjandi Hansinu bræv, dagfest 26. mai 2006, har ALS kom til ta niðurstøðu, at Hansina ikki var mett sum verandi tøk á arbeiðsmarknaðinum, tá hon ikki hevði verið sinnað at átaka sær avísta arbeiðið.

Rættarhjálpin vendi sær til ALS við brævi, dagfest 6. juni 2006, har heitt varð á ALS um at taka málið uppaftur til nýggja viðgerð.

Postverkið setti seg í samband við ALS við brævi, dagfest 6. juni 2006, viðvíkjandi farloyvisstarvinum, og gjørdi Postverkið m.a. galdandi, at tey fingu upplýst, at ávísingin viðvíkjandi Hansinu var í lagi. Postverkið sendi umsóknarblað avstað tann 8. mai 2006. 3 vikur undan farloyvinum hevur Postverkið fingið upplýst, at Hansina ikki longur uppfyllir treytimar, og tí má ein nýggj ávísing gerast.

ALS sendi Rættarhjálpini bræv, dagfest 13. juni 2006, har boðað varð frá, at ALS eftir at hava viðgjørt málið av nýggjum var komið til ta niðurstøðu, at avgerðin viðvíkjandi arbeiðstilboðnum í Vestmanna ikki varð broytt.

Viðvíkjandi ALS-farloyvinum vísir ALS á, at Postverkið fekk upplýst, at tað er í lagi, at Hansina fer í farloyvisstarvið um so er, at hon er í skipanini og er tøk til ta tíð.

Tit hava kært avgerðina við brævi, dagfest 28. juni 2006, har m.a. verður víst á, at ALS tann 5. mai 2006 hevur boðað Hansinu og Postverkinum frá, at Hansina lýkur treytirnar fyri at fáa ALS-farloyvisstarvið. Vanligur fyrisitingarrættur ásetur, at fyrisitingarligar avgerðir eru bindandi fyri báðar partar – bæði tann, ið tekur avgerðina, og tann, ið avgerðin viðvíkur. Víðari hevur tað við sær, at ALS ikki kann broyta avgerð sína til skaða fyri Hansinu við at bjóða henni annað starv og síðani koyra hana úr skipanini.

ALS hevur í kæruummæli sínum, dagfest 26. juli 2006, m.a. víst á í sambandi við ALS-farloyvi, at tað er ALS, ið umsitur ALS-farloyvi og gevur loyvi til ALS-farloyvi. Í hesum málinum hevur ALS ikki givið játtan til ALS-farloyvi.

Hansina er í brævi, dagfest 3. august 2006, komin við ískoytisviðmerkingum, har m.a. verður gjørt vart við, at ymiskt er, sum víkur frá sannleikanum í sambandi við telefonsamrøður ið verða endurgivnar.

Kærunevndin skal viðmerkja, at tað eru í hesum málinum tvær grundgevingar fyri, at Hansina ikki átók sær ávísta arbeiðið í Vestmanna, nevniliga at hon ikki fekk møtt vegna vantandi barnaansing, og at hon frammanundan hevði fingið eitt ALS-farloyvisstarv hjá Postverkinum.

Viðvíkjandi tí fyrru grundgevingini, er ásett í § 14, stk. 1, nr. 2 í ALS-lógini, at arbeiðsloysisstuðul verður útgoldin, tá viðkomandi er tøkur á arbeiðsmarknaðinum, ið sambært § 24, stk. 2 í ALS-lógini umfatar allar Føroyar í sambandi við arbeiðsávísing.

Hendan treytin eigur sjálvandi framhaldandi at verða uppfylt fyri at hin arbeiðsleysi framhaldandi kann fáa útgoldið arbeiðsloysisstuðul.

Sambært meginregluni um eins viðgerð, eigur metingin um hin arbeiðsleysi er tøkur á arbeiðsmarknaðinum ikki at vera strangari í sambandi við upptøku í skipanina enn í sambandi við eina arbeiðsávísing.

Arbeiðsleys hava samsvarandi galdandi praksis higartil verið mett at hava avmarkað sína arbeiðsmegi á ein slíkan hátt, at tey ikki verða mett at vera tøk á arbeiðsmarknaðinum, um tey annaðhvørt í sambandi við upptøku ella arbeiðsávísing - nokta at vilja átaka sær arbeiði grundað á umstøður so sum arbeiðsstað í Føroyum, slag av arbeiði, arbeiðstíðir ella líknandi generellar avmarkingar.

Eisini er ásett í § 2, stk. 2, nr. 2 og 3 í kunngerðini um útgjald, at tann arbeiðsleysi hevur skyldu til at átaka sær eitt og hvørt arbeiði í Føroyum, og verður undantak ikki givið, hóast ferðasambandið ikki loyvir dagligari ferðing millum arbeiðspláss og bústað og arbeiðið ikki hevur áhuga t.d. orsakað av arbeiðstíðum, ella at viðkomandi ikki fær møtt vegna vantandi barnaansing.

Undantak kann tó í serligum førum verða givið samsvarandi § 2, stk. 4, nr. 3 í kunngerðini um útgjald, um talan er um serliga vánaligar ferðamøguleikar til og frá arbeiði, og viðkomandi er einligur við smærri børnum.

Hansina hevur í málinum greitt frá, at hon ikki fær átikið sær ávísta arbeiðið vegna vantandi barnaansing, og er hon tí ikki tøk á arbeiðsmarknaðinum samsvarandi omanfyri nevndu ásetingum.

Viðvíkjandi tí seinni grundgevingini er ásett í § 21, stk. 3 í ALS-lógini, at útgjald undir farloyvi skal verða givið við tí treyt, at annað fólk, sum er tøkt í arbeiðsávísingini, verður sett í staðin í sama tíðarskeiði og undir somu treytum.

Samsvarandi hesum er m.a. ásett í § 1, stk. 1, nr. 3 í kunngerðini um útgjald av farloyvisstuðli, at avloysarin skal beint undan farloyvisskeiðinum í minst ein mánað hava lokið treytirnar fyri at fáa arbeiðsloysisstuðul sambært § 14, stk. 1 í ALS-lógini.

Spurningurin er í hesum føri, um ALS í telefonsamrøðuni tann 5. mai 2006 hevur bundið seg mótvegis Hansinu at geva henni ALS-farloyvisstarvi. Av almenna uppritinum, dagfest 5. mai 2006, framgongur, at ALS hevur greitt Postverkinum frá, at Hansina lýkur treytirnar fyri at fáa ALS-farloyvisstarvið, og at tað er í lagi, um Hansina er inni í skipanini og tøk til ta tíð. Annars kundi ALS altíð gera eina leiting.

Mett verður ikki, at talan er um eina bindandi avgerð ella tilsøgn viðvíkjandi ALS-farloyvisstarvinum, men um at ALS útvegar Postverkinum faktiskar upplýsingar viðvíkjandi kæraranum í sambandi við ALS-farloyvisstarvið. Eisini verður upplýst, at tað er treytað av, at Hansina er inni í skipanini og tøk til ta tíð.

Samanumtikið metur Kærunevndin, at Hansina ikki er tøk á arbeiðsmarknaðinum, tá hon ikki lýkur treytirnar í § 2, stk. 2, nr. 2 og 3 í kunngerðini um útgjald, at tann arbeiðsleysi hevur skyldu til at átaka sær eitt og hvørt arbeiði í Føroyum, og verður undantak ikki givið, hóast arbeiðið ikki hevur áhuga orsakað av arbeiðstíðum, ella at viðkomandi ikki fær møtt vegna vantandi barnaansing.

Við hesi grundgeving samtykti Kærunevndin at staðfesta avgerðina hjá ALS.

Hendan avgerð Kærunevndarinnar er endalig og kann sambært § 26, stk. 1 í ALS-lógini ikki kærast víðari til hægri fyrisitingarligan myndugleika.

Avrit av hesum skrivi er í dag sent ALS.

Vinarliga

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

Moni Thomassen, skrivari